

# DE GRONDWET.



VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . f 4.50.  
Voor de overige steden des Rijks . . . . . 5.50.

DINGSDAG 2 JANUARIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:

C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,  
Bourssteeg, te Amsterdam.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.

Jan Hendrikstraat, n. 250.

PRIJS DER ADVERTENTIEEN:

Van één tot zes regels.  
Voor elken regel meer.  
Behalve de 35 cts. zegelgeld.  
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegel, regt daaronder begrepen.

## Een onhandige vriend.

Een uitnemend slechte dienst is door de *Amsterdamsche Courant* aan den heer VAN HALL bewezen, door terug te komen op hetgeen de Minister van Buitenlandsche Zaken, naar aanleiding van eene zeer korte rede van den heer THORBECKE, in de zitting van 20 December II. heeft gezegd.

Het feit toch, dat de heer VAN HALL andere woorden aan den heer THORBECKE in den mond heeft gezegd, dan werkelijk door hem zijn uitgesproken, kan niet meer geloofwaardig worden, evenmin als het door iemand ontkend kan worden, dat de door den heer VAN HALL tegen den heer THORBECKE ingebrachte beschuldiging, is gebleken te zijn, eene in de lucht hangende beschuldiging.

Is de heer VAN HALL soms hardhoorig geworden? hebben wij in ons vorig artikel gevraagd. Wij hebben er over nagedacht; maar wij meenen het Nederlandsche volk, in dat opzigt, gerust te kunnen stellen: twee bewijzen.

Eerste bewijs. Bij de zeer belangrijke, maar ook zeer langdurige discussiën over de begrootingswetten, heeft de heer VAN HALL veel en lang gesproken; nu eens in zijne eigene qualiteit als Minister van Buitenlandsche Zaken, dan weder — wij zoeken te vergeefs naar een gepast woord, en zullen dus maar zeggen — als plaatsvervanger van andere Ministers, die echter tegenwoordig waren, maar waarschijnlijk door den heer VAN HALL niet berekend geacht werden, voor het geven van een echt diplomatisch antwoord, of van echt diplomatische inlichtingen. Welnu, wij hebben al die menigvuldige redevoeringen van den heer VAN HALL bij gelegenheid der begrootingswetten gelezen niet alleen, maar ook bestudeerd, en ieder die den korten kernachtigen, en toch altijd helderen en duidelijken stijl van den heer VAN HALL, wanneer hij als Minister, en vooral wanneer hij als Minister van Buitenlandsche Zaken spreekt, heeft leeren kennen, zal ons moeten toegeven, dat het geen gering werk is, redevoeringen te bestuderen, waarin de denkbeelden bijna even talrijk zijn als de woorden. Maar wij hebben ons dien zwaren arbeid niet beklagd; omdat wij de overtuiging verkregen hebben, dat de heer VAN HALL nog zeer scherp hoort en zeer juist verstaat, als hij hooren en verstaan wil.

Tweede bewijs. De heer VAN HALL durft veel, wij zouden haast zeggen, hij durft bijna alles: hij deinst nimmer terug, wanneer pligt hem gebiedt te spreken. Hij, die mogt willen volhouden, dat de heer VAN HALL, zoo al niet op den duur, dan toch zeker in de zitting van 18 December II. hardhoorig was, zou hem van afhartigheid moeten beschuldigen, zou hem moeten verwijten, dat hij gezwegen had, toen het pligt was te spreken.

Had de heer VAN HALL in de zitting van Zaterdag den heer THORBECKE werkelijk hooren beweren, dat de arbeidsloonen hier te lande zoo laag waren als in eenig land ter wereld; had hij denzelfden spreker, in de zitting van Maandag, werkelijk hooren beweren, dat ons belastingstelsel de arbeidsloonen verhoogt: hij had toen moeten spreken; zwijgen was pligtverzaking.

De heer VAN HALL weet toch zeer goed, dat de Kamer luistert als THORBECKE spreekt; hij weet zeer goed, dat de woorden van THORBECKE altijd, maar vooral wanneer hij over het belastingstelsel spreekt, weér blank vinden bij een overgroot deel der Natie; hij weet, dat die woorden door gretige ooren worden opgevangen; hij zelf noemt hem: "de kundige spreker"; hij hoort dien "kundigen spreker" in de lucht hangende stellingen verkondigen; hij hoort hem, over een der belangrijkste quaestien der staathuishoudkunde, over de werking van het belastingstelsel op de arbeidsloonen, in den korten tijd van driemaal vier-en-twintig uren te spreken; hij heeft de schoonste gelegenheid om en de kamer en het Nederlandsche volk tegen THORBECKE te beschuldigen; hij kan tot dien kundigen spreker zeggen: gij hebt zelfs geen regt om uwe stem te doen

hooren als er over belasting-zaken gesproken wordt, gij die twee regt over elkander staande stellingen verkondigt; — en, de heer VAN HALL zwijgt, toen het pligt zou geweest zijn te spreken. Neen, de heer VAN HALL is niet hardhoorig; hij zweeg toen, omdat hij den heer THORBECKE zeer goed had verstaan; hij zweeg op dien Maandag, omdat hij zeer wel wist, dat er in die rede van arbeidsloonen, noch van verhooging van arbeidsloonen, noch van invloed van ons belastingstelsel op de arbeidsloonen, sprake was geweest.

Maar hoe heeft de heer VAN HALL dan twee dagen later, op 20 December, kunnen verklaren: "wij hebben den heer THORBECKE hooren beweren"?

Beweegredenen moeten er voor bestaan hebben; zien wij welke die kunnen geweest zijn, en of de *Amsterdamsche Courant*, door aanleiding te geven tot dat onderzoek, niet een tweeden uitnemend slechten dienst aan den Minister van Buitendl. Zaken heeft bewezen?

In die zitting van 20 December had de Minister van Finantien alweder eene nieuwe verklaring der Regering afgelegd: eene verklaring blijkbaar met de meeste zorgvuldigheid in den Ministerraad overwogen; zij was toch op schrift gebragt en werd door den Minister van Finantien, wiens gewoonte dit anders niet is, voorgelezen.

Die verklaring onderscheidde zich door bijzondere duidelijkheid: hoe kan dit ook anders? Als een Ministerraad het eens geworden is over voorstellen tot wijziging of afschaffing van belastingen, als het beginsel is vastgesteld, en er niets anders meer te doen is, dan dat beginsel in bepaalde voorstellen te formuleren, wat is dan gemakkelijker, dan het plan in korte duidelijke trekken zóó te schetsen, dat er geene onzekerheid omtrent de inzigten der Regering meer kan overblijven?

Toch bleek het al spoedig, dat die verklaring, hoezeer dan ook uitmuntende door helderheid, voor verschillende uitleggingen vatbaar was; immers de drie eerste sprekers, de heeren VAN NISPEN, MACKAIJ en VAN HOËVELL, verschilden niet alleen onderling, maar zoo als spoedig bleek ook met de Regering.

De drie leden der Kamer, hoe verschillend hunne opvatting ook mogt zijn, waren het daarin eens, dat de inzigten der Regering gewijzigd waren; de Minister van Buitenlandsche Zaken stond op en zeide: "wij kunnen den schijn niet op ons laten rusten, als of in den loop van onze gedragingen en beschouwingen eenige verandering zou zijn ontstaan."

Die niet geheel vreemd is in de parlementaire geschiedenis, zal het moeten billijken, dat de heer VAN HALL, wiens gedragingen en beschouwingen nimmer eenige verandering hebben ondergaan, dien schijn niet kon laten rusten op een Ministerie, waarvan hij lid, wat zeggen wij, waarvan hij het erkende hoofd is.

Den heer VAN NISPEN, hoe scherpsinnig ook, was het nu niet genoegzaam, evenmin als den heer THORBECKE om in te zien, dat de heer VAN HALL volkomen gelijk had, en dat er tusschen het voorstel van de 23 opcenten en tusschen de verklaring van 17 November en tusschen die van 20 December geen schijn van verschil bestond.

Maar de heer THORBECKE ging verder; hij voegde er bij: "ik zal weinig hechten aan een voorstel tot vermindering van lasten op zich zelf en zonder zamenhang, maar ik zal zeer veel hechten aan een stelsel bij de Regering blijkbaar om gestadig ons belastingwezen te verbeteren met vermindering der lasten van die klassen, die nu te zeer worden gedrukt."

Wat de Regering het werkelijk eens geweest over het beginsel, dijn bleef er niets over dan dat beginsel in voorstellen te formuleren: de heer VAN HALL zou de verklaring, die blijkbaar niet duidelijk genoeg geacht werd, hebben kunnen toelichten. Nu moest eene andere wending aan de zaak gegeven worden.

Wat deed nu de heer VAN HALL? De heer THORBECKE had gesproken van een stelsel, om gestadig ons belastingwezen te verbeteren, met vermindering der lasten van die klassen, die nu te zeer worden gedrukt; de

heer VAN HALL laat de woorden die cursief gedrukt zijn weg, en zegt in zijn antwoord: "de pogingen der Regering zullen altijd daarheen strekken, om, gelijk de vorige spreker heeft uitgesproken, de lasten te verlichten, die op den drukker, die ze het minst gemakkelijk kunnen dragen."

De vorige spreker (de heer THORBECKE) had wel is waar iets geheel anders gezegd, dan hetgeen hem nu in den mond werd gelegd, dit was onverschillig; zóó, meende de heer VAN HALL, kon aan eene discussie, die lastig begon te zijn, een einde gemaakt worden.

De heer THORBECKE hield echter vol: hij sprak eene korte rede uit, maar eene rede, die indruk scheen te maken: op 18 December had hij gezegd: "het streven moet zijn ons belastingwezen zoo te hervormen, dat het de nijverheid vrij late. Nu drukte hij hetzelfde denkbeeld nog korter en krachtiger uit, door te zeggen, het hoofdbeginsel moet zijn, dat de voortbrengende kracht worde vrijgemaakt."

En nu de heer VAN HALL? Hij neemt eerst den schijn aan, alsof de heer THORBECKE nu van iets geheel anders spreekt, dan in zijne eerste rede. "Maar nu," zegt hij, "brengt de geachte spreker een ander denkbeeld in de zaak; nu spreekt hij van belastingen, die tegenhouden de productieve kracht van het land." Hij wil die discussie ontwijken, maar moet toch den indruk van die rede wegnemen, en de aandacht op een ander punt vestigen. Wat dan? Hij herinnert zich de discussie van twee dagen vroeger; daarvan kan gebruik gemaakt worden; wat THORBECKE toen gezegd heeft, zullen de leden der Kamer zich nu zoo juist niet meer herinneren. Door den heer THORBECKE andere woorden in den mond te leggen, dan hij werkelijk heeft uitgesproken, kan hij de quaestie op een ander terrein brengen.

Hoe die krijgslust kon gelukken, onderzoeken wij in een volgend artikel; nu vragen wij alleen:

Is die in de lucht hangende beschuldiging, dat de heer THORBECKE, in den korten tijd van driemaal vier-en-twintig uren, twee regt tegenover elkander staande stellingen zou hebben uitgesproken, niet een vernieuwd en treffend bewijs der parlementaire behendigheid van den Minister van Buitenlandsche Zaken?

Heeft de *Amsterdamsche Courant* aan den heer VAN HALL niet een uitstekend slechten dienst bewezen, door een onderzoek uit te lokken naar de redenen, die den heer VAN HALL hebben geleid, om aan den heer THORBECKE andere woorden in den mond te leggen, dan werkelijk door hem zijn uitgesproken?

Wat de heer J. B. over het "gemaal-blad" zou zeggen, treffen wij aan in de *Nederlander* van 11 Maandag. Welk blad onder dien titel wordt aangeduid, onderzoeken wij niet; maar wij houden ons bloot aan de beschouwingen van den heer J. B.

Het deed ons genoegen, te mogen lezen, dat de "algemeene thesis door iedereen wordt toegegeven: zoodra eene belasting de industrie zelve belemmert, is zij af te keuren."

Maar daarop volgt: "Vooreerst zien wij nog niet in, dat, of het malen, of het broodbakken zelf door belasting-reglementen aan banden gelegd wordt."

Zoo de Heer J. B. zich de moeite wil geven, om al wat van *Regeringswege* is aangevoerd, bij de toelichting der Wet van den 28 Junij 1854 (Staatsblad no. 101) te lezen, dan zal hem, naar wij gelooven, de overtuiging geschonken worden, dat in die Rijks-wetten, betreffende de heffing van den accijnz op het gemaal bepalingen voorkomen, welke het darstellen belemmeren van molens of inrigtingen, waar de tarwe tot meel voor den handel wordt bereid, en dat de wijziging dier bepalingen een groot betrekking heeft op de bestaande windkorrenmolens, wier bedrijf, gelijk bij de beraadslagingen is aangetoond, nog aan belemmerende voorschotten is onderworpen gebleven.

Vervalgen, zegt J. B. misbruikt men het

rapport *industrie*. Hier is sprake van een bedrijf, van *bedrijfszucht*, tot gerijf van de naaste bureu: het zijn geen industriën in den staathuishoudkundigen zin, welke producten op de algemeene, of ten minste op eene uitgebreide markt geleverd worden en moeten concurreren.

Wij meenen, dat elke tak van nijverheid, ambacht, bedrijf, fabriek of trafiek, onder den algemeenen naam van *industrie* wordt begrepen. De nieuwe bereiding van het meel, de vervaardiging van voedsaam brood, de aanwending van doeltreffende middelen, om tot den minst mogelijken prijs het brood ten verkoop te leggen: het is industrie, het is markt, het is concurrentie.

Of nu de bakker daarin belemmerd wordt, kan de *intake* der belasting-reglementen aan te toonen. Het verbod tot het vermengen van belaste en onbelaste granen, zonder dat daarmede de verbruiker benadeeld wordt, is eene eerste belemmering, die opgevolgd wordt door zoo vele andere formaliteiten, die hij bij het vervoer van graan, meel en brood heeft in acht te nemen, of die hij, zoo als: peilingen, visitatien enz. moet gedoogen. De Heer J. B. kon zich daarvan bij zijne naaste gebuur — bakker — het best overtuigen.

Wij hebben gemeesmuild bij het lezen der waarschuwing voor... de democraten in Spanje. Welligt was een henaauwde droom over het gevecht van *St. Joris met de draak*, in 's Hoogleeraars nabuurschap aanschouwelijk voorgesteld, daarvan de oorzaak.

We laten aan de *Nederlander* over, om zich te verdedigen tegen het verwijt, dat de orthodoxie veelal geen tegenwerpingen admiteert; — ze heeft ook het voorrecht van verheven te schijnen, terwijl ze zich boven het wezen der zaken verheft en met hare poëzy op het proza der regering minachtend neder ziet. Wij zagen in die woorden eene *persiflage* op de anti-revolutionnaire partij, alleen verschoonbaar in een correspondent, die zijne onmisbaarheid in het leveren van finantiële beschouwingen gevoelt.

Nog een enkel woord over de les, uit het *Journal des Débats* getrokken: omtrent het onvermogen van Engeland om zich nu aanstands met zijne militaire magt op de hoogte der behoefte te plaatsen.

Zoodra *Nederland* zich met de groote mogendheid op dezelfde lijn plaatst, om door kracht van wapenen invloed uit te oefenen op het lot van Europa, moeten land- en zeemagt daarmede in verhouding worden gebracht. Zoo het *Nederland* slechts te doen is, om te zorgen voor zelfverdediging bij onverhoedschen aanval, mag op ons niet toepasselijk worden gemaakt, *une année en année, sous l'influence des idées d'industrie, de travail et d'économie, on a de plus en plus réduit le budget de la guerre, de sorte qu'au moment où ont commencé les hostilités, l'Angleterre s'est trouvée prise ou dépourvue.*

Zou de heer J. B., die welligt ook weder toevallig het *Journal des Débats* onder de oogen kreeg, ook op dit gebied, wel een bevoegd beoordeelaar en raadgever zijn?

Heeft hij althans niet, door deze aanhaling getoond, de versobillende positiën geheel en al uit het oog te verliezen of buiten rekening te laten?

Opmerkelijk verschijnsel, dat meest alle dagbladen zelfs van verschillende rigting, overeenstemmen in de blijde verwachting, dat na het reces der Kamer krachtige voorstellen tot vermindering van lasten door de Regering zullen worden gedaan.

Zal de Regering ieders verwachting kunnen vervullen? Wij betwijfelen zulks.

Maar zeker zouden de teleurstelling groot en de gevolgen voor de Regering bedenkelijk zijn, wanneer geene afdoende, geene doeltreffende voorstellen werden gedaan.

Het blad uit de residentie zelf zou tot afvallen kunnen vervallen. Zij heeft de overtuiging, dat het ditmaal niet bij woorden blijven zal, maar dat daden zullen volgen.

Wat waren die woorden, waarbij het bleef?

Het blad wijst:

op de troonrede, dat een uitzigt gaf;

op de redevoering des Ministers van financiën bij de aanbieding der Staatsbegroting;

op eene verklaring van denzelfden Minister van den 17 November;

op bene belofte van den 20 December.

Dat zijn slechts woorden.

Maar men stelt nu prijs op daden.

De *Nieuwsbode* zegt: wij herhalen het, dat de verklaring, uit naam der Regering afgelegd, ook ons groot genoegen heeft gedaan.

Zij laat er op volgen: Wij blijven de aan te bieden voordragten met de meeste belangstelling te gemoet zien.

Nadat zij heeft doen uitkomen, dat de Regering niet op den achtergrond heeft gestaan, maar de leden der Kamer vooruit is geweest (met beloften), om de

lasten der Natte te verminderen, voegt de *Nieuwsbode* zich bij hen, die nieuwsgierig zijn.

Wanneer men 't oog mag houden op de vermoedelijke betrekking van den tegenwoordigen *Nieuwsbode* tot het departement van financiën, dan komt 't ons voor, dat die nieuwsgierigheid nog al beteekenend is.

## Buitenland.

### ALGEMEEN OVERZICHT.

Uthoofde der ophooping van sneeuw heeft er voortdurend vertraging plaats in de aankomst der posten. Wij zien ons dan ook verplicht ons algemeen overzigt te ontleenen aan de buitenlandsche nieuwspapieren, die wij gister avond, laat, ontvangen hebben.

De toebereidselen tot den oorlog worden met kracht, voortgezet, in Turkije hebben transporten naar de Krim zonder eenig oponthoud plaats. In Frankrijk zal ieder regiment eene nieuwe versterking van 75 man naar het leger in het Oosten zenden, en zulks afgescheiden der groote vermeerdering van het vreemde-legioen. In Engeland zijn regimenten uit Indië opgeroepen en die, welke in Europa zijn, zullen hun effectief vermeerderen. Uit Oostenrijk worden dagelijks versterkingen gezonden naar de legercorpsen, welke zich in de Vorstendommen en in Gallicie bevinden, terwijl nieuwe versterkingswerken aan de grenzen worden opgericht.

Rusland tracht zich insgelijks al meer en meer te versterken.

Al die maatregelen hebben, voorzeker, geen zeer vreedelievend karakter. Men moet daaruit nogtans niet afleiden, dat of geene goede uitkomst te verwachten is van de onderhandelingen, welke binnen kort te Weenen zullen worden gehouden. Maar men schijnt van meening te zijn, dat die onderhandelingen van geen der zijden de militaire operatiën moeten vertragen. Welk een gematigde en vreedelievende geest bij die onderhandelingen ook heerschende moze zijn: het is niet te ontkennen dat zij velerlei moeilijkheden zullen aanbieden. Er zullen bij de ophanden zijnde conferentiën zeer weedere punten moeten worden aangevoerd, en hoezeer men dan ook eene vreedelievende vereffening wenschelijk moze achten is het nogtans zaak op alles voorbereid te zijn.

De conferentiën te Weenen kunnen, voorzeker den vrede ten gevolge hebben; maar zij kunnen het ook noodzakelijk maken, den oorlog met kracht voort te zetten. Van daar de noodzakelijkheid om de militaire maatregelen geen oogenblik te doen staken, en zulks zoo veel te minder daar eene mislukking der tegenwoordige onderhandelingen er toe zou kunnen leiden, dat de oorlog met nog meer kracht werd voortgezet.

Goed der oorlogvoerende mogelijkheden wil door een diplomatisch incident verrast worden.

Maar, wij herhalen het, deze allezins goed te keuren gedraglijn geeft geen grond om de mogelijkheid van het tot stand komen van den vrede te ontkennen.

Een Berlijnsch blad meldt, dat de heer de Bourqueney op den 11 dezer aan graaf Buol heeft overhandigd eene nota van den heer Drouyn de Lhuys houdende eene volledige uitlegging der vier waarborgen, uit het oogpunt zoo als zij in Frankrijk begrepen worden, onder bijvoeging dat lord Westmoreland op den 13 dezer eene dergelijke nota, die hij uit Londen ontvangen heeft, zou overhandigd hebben aan den minister van buitenlandsche zaken van Oostenrijk. Het is waarschijnlijk, dat deze verklaringen, indien zij werkelijk plaats gehad hebben, een duidelijker karakter gegeven hebben aan de uitlegging, welke op den 25 December is gearresteerd, en aangenomen door den minister van Rusland te Weenen.

Dat gedeelte der Parijsche bevolking, hetgeen zijn geduld niet weet te temperen, waar het berigten van het oorlogstooneel geldt, beklagt er zich zeer over, dat in de laatste dagen deswege zoo weinig is medegedeeld. Dit is echter zeer dwaas. Men weet thans, dat de onderhandelingen zullen worden geopend; men moet ze dus haren vrijen loop laten. Ook is het natuurlijk dat men, ten minste binnen eene maand, geene schitterende oorlogsofent uit de Krim kan vernemen.

Berigten uit Constantinopel van den 8 geven, met der daad, geene aanleiding tot de onderstelling, dat de vijandelijkheden weldra hervat zullen worden. Het weder is zeer ongunstig. De koude en de sneeuw hebben den regen opgevolgd; zoo dit weder nu al gunstiger is voor de soldaten is het dit echter niet voor de voltooiing der Engelsche belegeringswerken.

Eene dépêche over Triest meldt dan ook, dat generaal Canrobert bevel gegeven heeft om de verzending van troepen vooreerst te staken.

Men meldt als vrij stellig, dat Omar Pacha voornemens zou zijn, zich naar den Sultan te begeven, ten einde hem verklaringen te geven nopens de bekende geschillen met den minister van Oorlog.

Men gaf echter nog de hoop niet op om den Turkschen generaal te bewegen, daarvan af te zien, ten einde zijn tijd niet te verspillen met dergelijke persoonlijke botsingen.

Het Fransch wetgevend ligchaam zou heden (Maandag) bijeenkomen om te beraadslagen over twee zeer belangrijke wetsontwerpen betreffende de plaatsvervangning van militairen en het bestuur der gemeenten; ontwerpen die voorzeker tot veel spreken en widerspreken aanleiding zullen geven.

De Pruisische regering heeft den 5 Januarij bekend gemaakt, dat zij weigert het verzoek tot mobiel-verklaring van haar leger in te willigen, waarop door Oostenrijk was aangedrongen, naar aanleiding van het additionele artikel der overeenkomst van 20 April. De Pruisische regering geloofde niet, dat er voor Oostenrijk vrees bestaat voor een

aanval der zijde van Rusland. Zij is van meening, dat men zich vooraf moet verstaan ten aanzien der tijdigheid van de ten uitvoer-brenging der overeenkomsten. In eene andere dépêche houdt het hoofd van het kabinet van Berlijn vol, dat Pruisen regt heeft om deel te nemen aan de conferentien, welke te Weenen zullen plaats hebben, en zulks met het oog op de wijziging der tractaten, door haar onlertekend, hoofdzakelijk het tractaat van 1841.

Deze dépêches van den heer Monteuffel zijn aan de kabinetten van Londen en Parijs medegedeeld. Wij vernemen, dat de heer Drouyn de Lhuys geantwoord heeft in den vorm van eene dépêche aan den Franschen Minister te Berlijn gerigt.

Het antwoord van den heer Drouyn de Lhuys is zeer kort, krachtig en zakelijk. Het ontkent in bepaalde bevoordingen het regt van Pruisen, om toegelaten te worden tot de conferentie van Weenen.

Uit eene zeer goede bron verneemt men, dat Oostenrijk zijn verzoek tot mobiel-verklaring niet intrekt, zoo wel ten aanzien van Pruisen als van den bond. Zij dringt, integendeel, op de twee punten aan.

In de Pruisische Tweede Kamer van den 17den, is mededeeling gedaan van verscheidene wets-ontwerpen, die betrekking hebben op de staatkundige gebeurtenissen.

Te Weenen is de aandacht zeer gevestigd op de veranderingen, welke er zullen worden gebracht in het personeel van het ministerie, naar aanleiding van het ontslag des heeren Baumgartner, die gelijktijdig de beide departementen van financiën en koophandel beheerde. Deze beide taken van algemeen bestuur zullen op nieuw van elkander afgescheiden worden. Men doodverwt den heer E. de Bach, broeder van den minister van binnenlandsche zaken, als minister van koophandel. Wat het ministerie van financiën betreft, de portefeuille daarvan is den heer von Bruck stellig aangeboden.

De laatste berigten uit Athene zijn van den 12 Januarij. Zij melden, dat de roof op groote schaal nog niet opgehouden heeft in Griekenland veel nadeel te berokkenen.

Eene dépêche uit Kopenhagen van den 17 Januarij, meldt, dat de Folksting op dien dag de beraadslagingen over de wijziging der grondwet heeft aangevangen. De eerste lezing is met 90 tegen 5 stemmen aangenomen.

Men weet, dat er in den loop der maand Januarij te Milaan tusschen de afgevaardigden van den Duitsche bond en de regering van Lombardije conferentiën zouden plaats hebben ten aanzien der vereffening van de Oostenrijksche-Zwitsersche aangelegenheden; thans verneemt men, dat de houding van Oostenrijk, zoo lang van vijandelijken aard tegenover Tessin, eene aanmerkelijke wijziging heeft ondergaan, te oordeelen althans naar een feit, dat als een zeer vreedelievend voortteeken kan worden beschouwd.

In de zitting van den 13den hebben de Cortes beraadslaagd over het amendement van den heer Gil Verseda, waarbij het der regering wordt veroorloofd een afgevaardigde bij de belangrijke betrekkingen te vertrouwen, blijvende de afgevaardigde, ingeval van voorafgaande toestemming der Cortes, aan herkiezing onderworpen. Door een plotselinge ommekeer is het voorstel van den heer Gil Verseda, den 15den echter met 105 tegen 54 stemmen verworpen. Daarna zijn de Cortes overgegaan tot de beraadslagingen over het ontwerp van wet op de *quintas* (de conscriptie) waarbij de hertog der Overwinning eene schone zegepraal heeft behaald. Hij heeft verklaard, dat hij als tegenstander van de *quintas*, slechts zijne toelugt nam tot dien maatregel, in de onmogelijkheid van op eene genoegzame dienstemming te kunnen rekenen, en dat zoodra hij niet meer onvermijdelijk zoude zijn, hij dien zoude opgeven. Twee afgevaardigden van de linkerzijde hebben daarop afgezien van de verdediging der door hen op de wet voorgestelde amendementen. De markies d'Albaita heeft zich niet bij zijne vrienden willen voegen en heeft eene heftige rede uitgesproken tegen de aangevraagde ligting van 25,000 man, welke rede bij het vertrek van de post nog niet was geëindigd.

Uit de Vereenigde Staten verneemt men dat aan het comité voor koophandel te Washington eene bill was ingediend, om de toelating van misdadigers en arme vreemdelingen in de Vereenigde Staten te beloften. In de bladen komt een brief voor van den secretaris van staat Marcy aan den gezant van Costa Rica, betreffende de expeditie van Kinney, waartegen deze gezant geprotesteerd heeft. Het kabinet van Washington werpt alle responsabiliteit in deze expeditie van zich af.

Uit Turijn wordt in eene telegrafische dépêche medegedeeld, dat de gemalin van Koning Victor Emmanuel die sedert hare bevalling in zorgelijken toestand verkeerde, is overleden. De droefheid der Koninklijke familie laat zich niet beschrijven, daar eerst kort geleden ook de Koningin weduwe is overleden.

De onderkoning van Egypte zet zijne maatregelen van hervorming met kracht door. Verscheidene der door hem onlangs genomen besluiten geven daarvan menigvuldige blijken. Saïd Pacha heeft in alle provincien, waarover hij het beheer voert, den invoer van slaven verboden. Wat betreft de slaven, die zich thans in Egypte bevinden, deze zullen voorloopig in dezelfde toestand blijven; maar het beginsel der afschaffing van den slavenhandel staat vast; de slavernij moet binnen een niet ver verwijderd tijdperk in geheel Egypte afgeschaft worden.

## Binnenland.

Gravenhage, 22 Januarij

Bij Koninklijk besluit van 4 Oct. 1854, no. 48, is aan de stuurder der Machinale Vlasspinnerij te Groningen verlenend tot verlenging van den duur der vennootschap voor den tijd van vijftien achtereenvolgende jaren, zullende



Z. M. heeft benoemd: tot burgem. van Blekensgraaf en Hofwegen, H. Gautier, burgem. van Straefkerk, ten einde die betrekkingen gelijktijdig te bekleeden; tot burgemeester van Molenaarsgraaf, Brandwijk en Wijngaarden, A. C. Groeneveldt Hz.

Z. M. heeft 1<sup>o</sup> eervol ontslag verleend, met ingang van 1 Juli 1855, aan den heer L. A. Granpé Molière, op verzoek, als heemraad van het 7de dijkdistrict van de provincie Overijssel; 2<sup>o</sup> benoemd: tot heemraden in het dijk- en polderbestuur van Escharen en Gassel, de heeren M. Poos en H. van der Burt; in het dijk- en polderbestuur het Laaghemaal [Noordbrabant] tot voorzitter, den heer F. G. J. baron van Rijkevorsel van Kessel, en tot lid, den heer P. Swinkels; tot geworven bij den polder Ellewoutsdijk o. a., den heer D. Looij Jzn.; tot geworven bij den nieuwen Neuzenpolder, den heer J. Lenzen; in het bestuur van den nieuwen polder liggende voor de polders Louisa, Nieuwe Kieldrecht, Willem Hendrik en Melo [Zeeland] tot dijkgraaf, den heer P. Lemsem, en tot geworven, den heer A. Bogaert; tot lid van het dijkbestuur van den Ouden Linde [Overijssel] den heer J. A. van Heloma.

Z. M. heeft ten gevolge van het overlijden van R. J. baron van Heekeren van de Wierse, in leven kommandeur der Duitse orde, Balye van Utrecht, vergund: de opklimring der kommandeurs en van den eersten jonkheer in gemelde orde, welke ten gevolge van genoemd overlijden kan plaats hebben; en geagreed de opklimring van H. R. W. baron van Gollend van Oudermüller, tot jongsten kommandeur.

Tot vervulling der vacature van de predikantsplaats in de hervormde gemeente te Schoonrewoerd [Zuidholland] zijnde Koninklijke collatie, is, overeenkomstig de keuze, gedaan door de leden des kerkerads mitsgaders kerkvoogden en notabelen, uit eene door het Departement voor de Zaken der Hervormde Beroepsdienst enz. opgegevene nominatie, bij Koninklijk besluit van den 13den Januarij jl., no. 104, de benoeming uitgebragt op den heer H. Timmer Westeroeven van Meesteren, predikant te Zegveld.

Het kiesdistrict Almelo heeft zijne anteceden ten niet verdoehend en de door het overlijden van den heer de Wilt in de Tweede Kamer der Staten-Generaal veroorzaakte vacature op eene waardige wijze vervuld. Met 702 van de 1252 geldig uitgebragte stemmen is aldaar verkozen de heer Mr. G. M. van der Linden, die reeds van 1848 tot April 1853 zich als een der standvastigste en onafhankelijke constitutionele leden der Kamer heeft doen kennen. De candidaat der tegenovergestelde rigting, Mr. G. Graaf Schimmelpenninck, heeft 540 stemmen op zich verenigd. (H. B.)

Z. M. heeft den Pruisischen generaal-majoor Kaiser, bonds-kommandant der vesting Luxemburg, benoemd tot Ridder der Orde van de Eikenkroon met de Ster.

H. M. de Koningin heeft eene kostbare bijdrage doen toekomen aan de Directie der Haarlemsche armen-loterij.

Naar men verneemt, bedraagt de bruto-ontvangst van het armen-concert, in de vorige week door de liedertafels, alhier gegeven, eene som van ruim / 800.

H. K. H. Prinses Frederik der Nederlanden heeft het liefdadig doel, hetwelk de regenten der R. K. weezen en zinnen van 's Gravenhage beoogen, om, uit de opbrengst eener loterij, te voorzien in de behoefte der kleding en liggend van hen, die in het nieuwe R. K. oude mannen en vrouwenhuis zullen opgenomen worden, ruimschoots en willen ondersteunen, zoo door het toezenden van een fraai geschenk, als door het nemen van een groot getal loten in voornoemde loterij.

Het heeft H. K. H. ook behaagd, aan de vereeniging Dorcas, te Amsterdam, een prachtig bewerkte emapé-kussen te doen toekomen om te dienen als prijs in de te houden loterij, ten voordeele der vereeniging.

Burg. en Weth. alhier, hebben thans openbaar gemaakt een bericht eener geldleening groot per resto / 106,000 tegen eene rente van 3 1/2 pct. ten behoeve der gemeente 's Gravenhage en ter bestrijding der te vallen kosten van den aanbouw van twee vleugels aan het badhuis te Scheveningen. De inschrijvingen zullen gesloten op Maandag den 29 Januarij tot en met Donderdag 1 Februarij ten kantore van den Gemeente-ontvanger op het badhuis met de ronde som van / 500 of het veelvoud dien.

Tengevolge der daling van den prijs der rogge is het gemiddeld van dien van het roggeblood bepaald op vijftien en eene halve cent het pond; doch daar de teruggaaf en plaats vindt uit de spaarkas, ter voorziening in de buitengewone duurte van het brood, tot een bedrag van eene halve cent, blijft de prijs voor de ingezetenen bepaald op 15 cents het pond.

Uit een statistiek overzicht, voorkomende in den Nederl. Post, blijkt, dat gedurende den jare 1854 van den Hollandschen ijzeren spoorweg gebruik gemaakt is door 1021,699 reizigers, waarvan de opbrengst heeft beloopt / 2,429,75; dat het vervoer van goederen heeft beloopt / 183,419,51 en dat der gezamenlijke opbrengst heeft bedragen / 1,155,849,26 1/2.

Bij de Nederlandsche Rijn-spoorwegmaatschappij heeft het aantal reizigers 459,682; de opbrengst van reizigers / 597,251,10, opbrengst van goederen / 163,088,28; de totale opbrengst / 760,339,38.

In de vergadering van de afdeling 's Gravenhage en omstreken der Holl. Maatschappij van landbouw, den 9 dezer alhier gehouden, is er door den heer baron Collot d'Escury, verslag uitgebragt over de veemarkten te 's Gravenhage, waaruit blijkt, dat gedurende den tijd van 22 November 1853—13 November 1854, ter markt zijn gebragt, 458 runderen, 35 kalveren, 466 schapen en 232 biggen; dat verkocht zijn 217 runderen, 11 kalveren; 213 schapen en 180 biggen; dat de drukst bezochte markten waren die in October en November. en de minst bezochte, die in Mei en Junij voorvielen; dat de aanvoer van kalkkoeijen tot dien der vette stond als 1 tot 2, dat van wege deze afdeling als premie zijn uitgereikt, aan den bouwman Lugtigheid, te Delft, / 60. voor zijn aanvoer van 137 stuks kalkkoeijen; van wege het gemeente-bestuur aan den bouwman A. van Leeuwen, te Loosduinen / 100, voor zijn aanvoer van 111 stuks vette runderen; aan den bouwman F. Lechner, te Voorburg / 30, voor den aanvoer van 223 schapen, als ook aan den vleeschhouwer J. de Zwaan, te 's Hage, die op de markt in den verlopen termijn gekocht had 63 vette runderen. De heer Collot d'Escury zeide wijders, dat de uitkomst verblijdend was en tegen het volgende jaar het uitzigt op een meer vergelijkenden staat beloofde. De Voorzitter bedankte de commissie voor haar verslag, terwijl de vergadering op diens voorstel eenstemmig goedkeurde, dat het bestuur der afdeling zou gemagtigd zijn, op denzelfden voet in overleg met de bestaande commissien over 1855, premien uit te loven voor de vee- en paardenmarkten alhier.

Bij Zr. Ms. besluit van den 3 dezer, no. 89, wordt de premie ontzegd voor de 33 schuiten aan Scheveningen, welke bestemd waren ter beug- of hoekwantschiering in 1853—1854, aangezien deze niet hebben voldaan aan de voorschriften van het Kon. besluit van den 15 November 1825 (Stbl. no. 75), om met netten in plaats van met hoekwant te hebben gevischt.

Ut Parijs wordt gemeld, dat onze stadgenoot, de uitstekende pianist E. Lubeck, zich aldaar zal doen hooren op een der concerten, welke ten hove zullen gegeven worden.

Volgens een bericht van Zr. Ms. consulaat te Koningsberg is het handelsverkeer aldaar sedert vele jaren zoo levendig niet geweest als in 1854.

Van de 1145 te Pillau binnengekomen schepen kwamen 196, dus 17 per cent, onder de Nederlandsche vlag; dit getal bedraagt ruim de helft van de inlandsche reederij (392), en overtrof aanmerkelijk het aandeel van alle andere vlaggen.

In den aanvang van het jaar was het met den handel stil, tot dat, door de officiële blokkade-verklaring van alle Russische Oostzeehavens, Koningsberg de voordeelen van den doorvoerhandel begon te genieten, en zich overal behoefte aan granen en levensmiddelen openbaarde.

De voornaamste invoer uit Rusland was, van Hennep, vlas, lijnwaad en kalk; de invoer der wares bestond meest in koloniale waren; voornamelijk suiker, thee, boomwol, olijfolie. De verzendingen naar Rusland geschiedden in de rigting van Kowno, ongeveer 40 mijlen verwijderd.

De oogst, ofschoon niet aan de te sterk gespannen verwachting hebbende: hartwóór, leverde echter geene reden tot klagte op. De hooge prijzen der granen hielden zich meestal staande.

Van de tarwe was de oogst middelmatig, de kwaliteit meestal goed, soms voortreffelijk; het gewigt gemiddeld 1227,20 pond per zak. Van rogge kwam men bijna op geene plaats een middelbaren oogst; gewigt gemiddeld 117,110 pond per zak; van gerst was de oogst middelmatig; het gemiddeld gewigt 97,900 pond; van haver was de oogst middelmatig, en de kwaliteit goed; gemiddeld gewigt 92,700 pond; kool en raapzaad gaven een gemiddelden oogst en waren van goede kwaliteit; gemiddeld gewigt van het eerste 118,110, van het tweede 116,200 pond; erwten en boonen gaven een gemiddelden oogst en goede kwaliteit. Van aardappelen was de oogst maar 1/2 van een middelbaren. Het oogst van de linde, die men men wel vaak niet meer dan een lichte oogst heeft.

De haven van Elbing is slechts door weinige Nederl. schepen bezocht, daar deze zich hoven naar Koningsberg begaven wegens betere uitzigten op lading.

Volgens een bericht van Zr. Ms. consul te Varel, zijn te Varelziel gedurende 1854 aangekomen 5 Nederlandsche schepen, waarvan uit Bremen 1 met hout en 1 ledig, uit Antwerpen 2 met ijzer; uit Hartlepool 1 met steenkolen. Van deze schepen vertrokken naar Amsterdam 3 met koolzaad en 1 met boekweit; naar Groningen 1 ledig.

Te Hoekzel kwamen 9 Nederlandsche schepen, als: uit Groningen 1, uit Varel 1, uit Emden 3, uit Carohnziel 1 in ballast, uit Shields 1 met steenkolen, uit Stettin 1 met hout en uit Hetersen 1 met boekweit.

Van deze schepen vertrokken naar Amsterdam 3 met koolzaad, 1 met gerst, naar Groningen 1, naar Antwerpen 1 met koolzaad, naar Bremerhaven 2 in ballast.

Wij zijn van goederhand geïnformeerd, zegt het Handelsblad, dat de goede medelijden der Assuradeuren te Amsterdam zijn de laatste verandering, tot het vestigen van eene nationale inrigting tot expertise en classificatie van al de schepen, welke onze haven bezoeken, en van de schepen voor de O. I. kaart, die in de havens van Zuidholland en Zeeland te huis behooren.

Het doel der vereeniging is, assuradeuren wekelijks te informeren van den toestand der schepen, die zich in onze havens bevinden en tevens ten behoeve der reederijen certificaten van bevinding der schepen af te geven.

Men bericht ons, dat de certificaten tegen eene geringe vergoeding aan belanghebbenden zullen worden uitgereikt,

en dat de Nederlandsche Handel-Maatschappij voor hare bevrachtingen de aldus af te geven certificaten als geldig zal aannemen.

De ingestelde expertise is op 1 dezer in werking gekomen, terwijl eene commissie uit het midden van assuradeuren met de leiding der zaak is belast, bestaande uit de heeren Hartsen, Langerhuizen, Guicher, van Eeghen en Matthes terwijl tot experten te Amsterdam zijn aangesteld de heeren H. W. Schokker en J. H. Schippers, en te Rotterdam B. J. Martens.

Wij vernemen tevens met genoegen dat, een gedeelte der Rotterdamsche Assuradeuren zich voorloopig aan die vereeniging heeft aangesloten.

Volgens telegraphisch bericht stond gisteren de groote schouwburg te Brussel (Place de la Monnaie) in lichte laaije vlam. Alles is verloren. Van dit schoone gebouw, hetwelk in het vorige jaar, zoo aanzienlijk vertimmerd werd, zal wel niets meer dan de muren overblijven.

Betreffende de grondslagen en regelen voor de vertaling van het Nieuwe Testament, ontworpen in de zamenkomst der benoemde medewerkers in April 1854, te 's Gravenhage, deelt de Prov. Dr. Ct. de volgende bijzonderheden mede:

De hoofdstukken blijven, maar bij een voorgaand of volgend hoofdstuk zal men voegen, wat daarvan onafscheide-lijk is; de verzen blijven ook, met verbetering daar waar de zamenhang dat eischt. Het getal der verzen wordt vermeerderd noch verminderd, en het cijfer der afzonderlijke verzen blijft onveranderd. De verzen loopen door, maar elke nieuwe rede begint met een nieuwen regel. Eigenlijke inlasschingen van woorden, noodig tot regt verstand van den zin, worden op eenigerlei wijze aangeduid, (bv. door []). Alle onwelveogelijke en onkiesche uitdrukkingen, alsmede zulke, die aanleiding kunnen geven tot spottendheid, zullen in de vertaling zooveel mogelijk worden vermeden.

Taal en spelling van Siegenbeek worden gevolgd, behoudens de latere zorg, als het werk wordt herzien, daaraan door een of meer bevoegde taalgeleerden te besteden.

De schriften des Nieuwen Testaments worden verdeeld in 4 gedeelten, en elk gedeelte opgedragen aan een drietal geleerden, bestaande uit: a. de heeren Blom, Harting en Prins; — b. de heeren Kist, Niermeijer en Scholten; — c. de heeren Pareau, Spijker en Vissering; — en d. de heeren Hofstede de Groot, van Herwerden en Muurling. De hoogleeraar van Hengel is algemeen adviseur. Van elk drietal is één weder als vertaler, en de beide anderen als adviseurs of koadjutoren werkzaam.

De revisie voor de eenparigheid en zuiverheid der Nederlandsche taal wordt opgedragen aan dr. de Jager, geadsisteent door prof. des Amoré v. d. Hoeven.

Binuen twee jaren zal het werk der vertaling, zó in mogelijk gered zijn; dan volgt de revisie en eindelijk de laatste revisie.

Naar wij vernemen, is deze dagen te Groningen eene Jongelingsvereeniging opgericht en wel door de liverige bemoeijingen van den hoogleeraar P. Hofstede de Groot. Deze vereeniging stelt zich, naar wat ons daarvan wordt berigt, ten doel, om onder de jongelieden den zin voor ware beschaving aan te kweken. Voorhands maken hare leden er werk van, om zich te bekwaamen in zang en muziek en tevens in voordragen van stukken in proza en poëzij, terwijl er later, indien de opgewektheid, die thans zeer groot is, niet verflaauwt, nog 'teen en ander zal worden bijgevoegd. Aanvankelijk telt deze vereeniging reeds een veertigtal leden. (Prov. Gr. Ct.)

Den 1sten Jan. jl. bedroeg het getal candidaten toegelaten tot de Heilige dienst in de Ned. Herv. Kerk 106 van welke 5 door de Waalsche Commissie zijn toegelaten. Van die candidaten zijn althans 6 in dienst der kerk als hulppredikers werkzaam.

Sedert 1 Juli bedroeg het getal cand. 99; den 1 Oct. jl. 116.

Gedurende het laatste half jaar zijn er 27 cand. tot predikanten beroepen en is er 1 overleden. Voor de voorjaars-examens door de provinciale kerkbesturen, kunnen er nog een 20de cand. in vacante plaatsen als predikant worden aangesteld. Het getal van dalen tot ruim 80. In 1835, nu 20 jaren geleden, waren er over de 250 cand., sedert welken tijd het getal langzaam gedaald is.

De N. R. Ct. deelt een bericht uit Weenen mede, hetwelk door een der voornaamste Hafdelshuizen te Rotterdam onder dagteekening van 19 dezer toegezonden is, en haar ter mededeeling is afgestaan; het luidt als volgt:

Hier is weinig nieuws; een mijner goede vrienden was eergisteren op audientie bij den Keizer en ook bij graaf Buol. Beiden hebben eene positive en groote verwachting op den vrede nitgedrukt, maar in het algemeen geloof men er niet aan; men denkt, dat Rusland ernstig en oprecht te werk gaat; en Frankrijk wil eerst dan aan de onderhandelingen deel nemen, wanneer Sebastopol is gevallen. Er moeten bepaalde tijden ontvagen zijn, dat de Keizer der Franschen den val van Sebastopol thans als eene zaak van eer beschouwt, die eerst moet worden uitgemaakt. Men geloof evenwel, dat de vasting tehaus verdedigde middelen niet zal kunnen weerslaan.

Door het departement van finantien is medegedeeld het volgend overzicht van de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de twaalf maanden van 1854 als: Directe belastingen / 19,247,851,033 in en in gantte regten en schepvaartsregten / 4,601,712,433; accijnsen / 20,577,508,99; waarborg en belasting der gouden en zilveren werken / 231,020,24; indirecte belastingen / 11,644,443,97; opbrengst der posten / 1,507,354,44; opbrengst de

Staats-Loterij / 413.793.50. Totaal / 58.223.184.61 tegen / 57.058.021.40 over hetzelfde tijdvak van 1853. De raming over 1854 was / 54.595.027.42.

**Scheveningen**, 20 Januarij. Gisteren werd alhier voor de 25e maal een feest gevierd, dat als het ware uitsluitend voor de armen is bestemd en dat dubbel welkom mag heeten ten gevolge van de strenge koude, welke sedert een paar dagen heerscht. H. M. de Koningin-moeder deed weder bij gelegenheid van haren verjaardag, niet alleen aan een zoo groot aantal behoeftige huisgezinnen van onze plaats spijs en brandstoffen uitdeelen, waarmede nog beheden moet worden voortgegaan, maar vooral ook is en wordt er nog uitgereikt eene zeer aanzienlijke hoeveelheid kleedingstukken voor mannen, vrouwen en kinderen, welke allen vervaardigd zijn op de naaischool door H. M. in 1831 gesticht en welke sedert die reeks van jaren enkel uit hare fondsen wordt in stand gehouden.

**Avenhorn**, 20 Januarij. Het ijs, dat in onze streken al vroeg bereden wordt, heeft ook dit maal vroeg een offer geëischt; van drie aan eene haak achtereen rijdende boeren moest een zijn leven onder het ijs laten, zonder dat hij door zijne mederijenden, die zelve er onder geraakten, gered kon worden, dewijl zij genoeg te doen hadden om zich zelve te redden.

**Dinxperlo**, 19 Jan. Gisteren avond ongeveer ten 9 ure ontstond er brand alhier op de Hoogestraat in de woning van F. Lieber. In een oogenblik stond het dak in laaije vlam. Door de spoedig aangebrachte brandspuiten en door de hulpvaardigheid (ten ingezetenen van Dinxperlo altijd zoo zeer zijn, en ook bij deze gelegenheid weder zeer te roemen) van hen, die zich ter plaatse des ongevalls beengespoeld hadden is het gelukt het huis voor geheele afbranding te vrijwaren.

Men vermoedt dat de brand in de schuur is ontstaan; de oorzaak is onbekend.

Tot geluk was de windstilte oorzaak, dat de brand zich niet aan de nabijzijnde gehouwen mededeelde, anders ware het te vreezen geweest dat verscheidene nabijzijnde huizen en ook de kerk in dit fraaie dorp, eene prooi der vernielende vlammen zouden zijn geworden.

## Eerste Huwelijks-afkondiging.

Zondag den 21 Jan. 1855.

F. C. van den Ham, 84 j., met J. R. Tieboel, 32 j. — T. Tangel, 26 j., met G. Roodkamp, 29 j. — J. D. H. van der Stam, 39 j., met R. Wolff, 20 j. — P. Floren, 57 j., wedr. van G. Kuyjstermans, met H. E. Hogendonk, 49 j. — D. J. Rotteveel, Mansveld, 27 j., met J. F. Wijnberg, 31 j. — J. J. Koster, 24 j., met J. Huis in 't Veld, 20 j. — C. Zwennes, 24 j., met C. M. H. van Zwaanenburg, 20 j. — J. Rijnhard, 49 j., wedr. van H. van Schagen, met N. Zwaanhuysen, 52 j. — H. Voerman, 25 j., met G. Roknoer, 38 j. — P. Tuijnder, 30 j., met G. Tennissen, 29 j. — A. Leliveld, 25 j., met D. J. Komkommer, 29 j. — H. Demersie, 20 j., met L. Bul, 28 j. — C. H. Marschal, 26 j., met M. van Mameren, 27 j. — W. H. Rooth, 32 j., met S. P. Ronge, 35 j. — J. Buziau, 38 j., met J. de Bellefroid, 24 j. — A. A. von Bommelen, 24 j., met G. Serrurier, 22 j. — W. F. van Otterloo, met M. A. Walther, — B. R. Suter 64 j., wedr. van J. M. Elders, met C. Hogendijk, 50 j. — J. H. Broius, 26 j., met F. de Tost, 29 j. — J. H. Meiss, 46 j., met J. C. Muller, 31 j.

## Advertentien.



## M. B. WALLACH,

Hof-Dentiste van Z. M. den Koning,

verwittigt het geëerde Publiek, dat hij dagelijks geraadpleegd kan worden over alles wat tot zijn vak behoort. 2de Wagenstraat, No. 26. (749)

Bij den Boekhandelaar en Boekdrukker H. LAGERWEIJ, te Dordrecht, ziet het licht en is verderal om te bekomen:

## EUROPA.

## VERZAMELING

In- en Uitlandsche Lettervruchten, ter bevordering van wereldkennis en aangenaam onderhoud.

MET PLATEN;

ONDER MEDEWERKING VAN DE HEEREN:

S. J. van den Bergh, Dr. L. R. Beijnen, A. J. de Buff, T. G. D. Brünis, J. M. E. Dercksen, Dr. N.

B. Donkersloot, D. R. Erdbrink, J. W. R. Gerlach, J. Chr. Gewin, Mr. H. A. L. Hamelberg, J. van Harderwijk Bz., W. J. Hofdijk, J. Honig Jz. Jr., A. Ising, R. H. Graadt Jonckers, B. Ph. de Kanter, J. Dozij Kerpesteijn, J. Kneppelhout, J. Krabbendam Rz., Mr. J. van Lennep, C. M. Mensing, C. E. van der Bilt la Motte, Jhr. G. J. van Reede van Oudtshoorn Jr., G. E. J. Rijk, A. de Visser, T. van Westrheene Wz., G. de Vos, W. H. Warnsinck Bzn. en W. J. van Zeggelen.

No. 1, inhoudende: Lijden en Vreugd (een Nieuwjaars-*Novelle*), door J. M. E. DERKSEN. — Renaldo Corcini, een verhaal uit de Napelsche Staatsomwenteling, door J. W. R. GERLACH. — **De Krim**. Met platten grond van Sebastopol en kaartje van de Krim. — **Sebastopol**, het Tooneel des Oorlogs. Met uitlaande Plaat. — Prins MENSCHIKOFF te Paard.

Verwacht in No. 2 de Slag bij Inckerman, met uitlaande gekleurde Plaat.

Mede ziet bij bovengenoemde maandelijks het licht:

## STICHELIJKE OVERDENKINGEN

VOOR

## ELKEN DAG DES JAARS. GODSDIENSTIG HANDBOEK,

NAAR AANLEIDING DER DAGTEKSTEN IN

den Bijbelschen Almanak, voor het Jaar 1855.

DOOR

B. RIENSTRA.

Theol. Dr. en Predikant te 's Gravendeel.

De Schrijver van dit Dagboek stelt zich ten doel, volgens den leidraad van den Bijbelschen Almanak in de huisgezinnen der Christenen bij de Godsdienst-oefeningen behulpzaam te zijn, tot bevordering van de kennis des Evangelies, tot aankweeking van geloof in den dierbaren Verlosser en tot besturing op den levensweg onder verschillende omstandigheden. Mogt hij tot heden van vele zijden aanmoediging en goedkeuring vinden, hij vleit zich, dat bij nadere kennismaking van zijnen arbeid, hij voor velen, onder Gods zegen, daarbij nuttig kan zijn, terwijl de prijs (een cent daags) zoo gering mogelijk is gesteld tot bevordering van dien wensch.

## Vrede en Hoop.

STICHELIJKE EVANGELIEWOORDEN, TOT TROOST EN BESTUUR OP DE REIS NAAR DE EEUWIGHEID.

Prijs per Jaargang of 12 Afleveringen, versierd met vier Platen en groote premie-Plaat f 2.80.

Inhoud der Aflevering voor de maand Januarij:

Voorwoord. — De vlugt naar Egypte. (Met eene Plaat.) door DR. N. VAN DE ROEMER. — De belofte van Gods hulp, eene krachtige opwekking tot vergevoegdheid met onzen toestand, door G. MOLENKAMP. — Het weldoen aan zijne ziel, door R. H. GRAADT JONCKERS.

Bij denzelfden Uitgever ziet het licht, en is verder alom te bekomen:

## WEERVOORSPELLEND TAFEL

VOOR

het Jaar 1855.

Opgesteld ter bevordering en ten gebruike van LANDBOUW, KOOPHANDEL EN ZEEVAART.

Prijs f 0,20.

DE LANDMAN kan zijne Zaai- en Oogst-tijden naar deze Tafel insigten. De MOOPMAN wordt voorgelicht op welke tijden de koude, vorst enz., eenen nadeeligen invloed op verscheidene voortbrengselen der aarde kan hebben, ten einde daarnaar het spekulatieve in den Koophandel te kunnen regelen. — De ZEE-MAN kan, door de stormachtige en kritieke Maankwartieren te observeren, menig gevaar en schade voorkomen.

## CHRISTELIJKE GEBEDEN

VOOR DE

## NEDERLANDSCHE JEUGD.

OPGEDRAGEN AAN DE VADERLANDSCHE MOEDERS

DOOR

B. RIENSTRA.

Theol. Dr. en Predikant te 's Gravendeel.

Prijs f 0,10.

Aan alle Ouders, Opvoeders, Bestuurders van Gestichten worden deze, zoo juist in den kintertoo geschrevene Gebeden, welmeenend aanbevolen. (75)



DE PILLEN VAN HOLLOWAY, overtreffen alle andere geneesmiddelen, in gevallen van verzuringen, open beenen enz. De heer Liddel, droogist te Harwich, verklaart in eenen brief aan den Professor Holloway, gedagteekend den 3 November 1852, dat een man, genaamd Kay Bate verschrikkelijk leed aan open beenen. Van de knie tot aan den enkel waren zijne beenen bedekt met zweren en uitwas van vleesch, doormengd met roode en witte plekken. Hij maakte gebruik van de zalf en pillen van Holloway, welke eene wonderenswaardige geneezing ten gevolge hadden, want in minder dan drie weken, waren alle zweren verdwenen en hij kon met gemak en vaardigheid gaan. Zijne beenen zijn thans volmaakt hersteld, en hij bevindt zich in den besten staat van gezondheid.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à f 0.30, f 1.35, f 3.00, f 6.75, f 13.50, f 20.50. Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.05, f 13.85, f 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij J. M. VAN RENESSE, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amsterdam, bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht en bij J. STRAATMAN, Houfdepôthouder te 's Bosch, alsmede in HOLLOWAY'S Etablissements te Londen, 244 Strand, en te New-York, 80 Maiden Lane. (751)

## 225ste Nederlandsche Staats-Loterij.

1e LIJST. 4e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

No. 1997 f 25,000; No. 7080 f 5,000; No. 18619 en 7564 f 1,000.

## Prijs-Courant der Effecten.

AMSTEDAM, 22 Januarij 1855.

Nederland. Pct.		Rusland.	
Ned. W. Schuld.	2 1/2	61 1/2	1/2
Dito Certificat.	3	73 1/2	1/2
Dito Dito.	4	91	1/2
O. I. Leening.	4	90	1/2
Amort. Syndic.	3 1/2	89	1/2
Hand.-Maats.	4 1/2		
Belgie.		Polea.	
Certificaten.	2 1/2	Obligatiën.	4
D° Rotschild.	2 1/2		
Frankrijk.		Oostenrijk.	
Obligatiën.	3	Metaliek.	5
		Dito bet. Amst.	5
		Dito Nation.	5
		Dito 1847.	2 1/2
		Dito 1851/1852	2 1/2
Nieuwe.	1		
Dito Buitenl.	3		
D° Binneal. m.	3		
Bew. Sp. Com.	4 1/2		
Amort. Schuld.			
Portugal.			
Londen nieuwe.	5		
Dito uitgest.	4		

Rusl., Cert. te Hamb. 5 pct. 86 1/2; Mexic., te Lond. 3 pct. 20 1/8; dito Onb. 20 1/8; Ecuador. 3 1/2.

Van de genoteerde fondsen waren Holl., Russ. en Portug. goed te plaatsen, Spaansche en Oostenrijksche daarentegen meer aangeboden en diensgevolge merkbaar lager, overigen was de markt onbeduidend.

FRANKFORT, Vrijdag 19 Jan. Metal. 5 pct. 65 1/2; Spanj. binn. 3 pct. 32 1/2; dito 1 pct. 18 1/2.

LONDEN, Vrijdag 19 Januarij. Consols op t. 91 1/2, 92 1/2; N. Mexic. 3 pct. 21 1/2; Peru N. 4 1/2 pct. 70 1/2; Gren. Uitg. 5 1/2; Ecuador 4; Sardinie 5 pct. 85; Spanj. pct. buit. 37 1/2; dito 1 pct. 18 1/2; dito Certificat. 5, 1; dito Passive 4 1/2; Russen. 4 1/2 pct. 90; dito 5 pct. 100; Holl. 2 1/2 pct. 61; dito 4 pct. 93; Turksche leening 76 1/2.

PARIJS, Vrijdag 19 Januarij. Fr. 4 1/2 pct. 91 75; dito 3 pct. 68.65; Spt. binn. 3 pct. 32 1/2; Belg. 4 1/2 pct. 92 1/2.

WERNEN, Vrijdag 19 Januarij. N. Metal. 84 1/2; Leen. 102; Nat. Leen. 87 1/2; Bankactien 1082; Lombard 99; Zilver 27 1/2; Wissel op Londen 12.14; dito op Parijs 147 1/2.

Gebruikt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravendeel.